

СТАНОВИЩЕ

От проф. д.н. Нели Стойчева Димитрова,
член на научно жури за присъждане на образователната и научна степен „доктор” по научна специалност Методика на обучението по изобразително изкуство, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по, област на висше образование 1.
Педагогически науки

Относно: дисертационен труд на тема „Ролята на дигиталните технологии за развитие на изобразително–творческите способности на учениците (V–VI клас)” на Петьо Дамянов Стефанов, докторант редовна форма на обучение в катедра „Педагогика на обучението по изобразително изкуство и технологично образование“ при Педагогически факултет на Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, с научен ръководител: проф д-р Димитър Илиев Балкански

I. Обобщени данни за дисертационни труд и дейността на кандидата

Представения от докторанта Петьо Дамянов Стефанов дисертационен труд е с **обем** от 224 страници *основен текст, в един свитък и приложения от 61 страници в отделен свитък*. В този обем влиза и библиографията от 103 литературни източника, от които 77 на кирилица, 14 на латиница и 12 интернет източника. **Основния текст на дисертационния труд е структуриран** по изискванията за такъв вид трудове. Той се състои от три глави, заключение и изводи и литература. **Темата** на дисертационния труд е изключително **актуална**, тъй като дигиталните технологии са част от ежедневието ни и все по-често са основа за формиране на ключовите компетентности, според Европейската квалификационна рамка и е заложена в стратегията на Европейския съюз „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Това я прави **дисертабилна**.

Добро впечатление прави задълбочения анализ на формирането на изобразително–творческите способности на учениците, който Петьо Дамянов Стефанов прави в

дисертационни си труд. Това показва, че докторантката познава в детайли обучението по изобразително изкуство в Българската образователна система.

II. Оценка на научните и на практическите резултати и приноси на дисертационния труд

В **увода** се обосновава понятиен инструментариум на изследването, актуалност на темата, обекта, предмета и методи на изследване. Издига се научна теза, на базата на която се определя основна цел на изследването и задачи за реализирането му. Представена е методиката и организацията на изследването.

В **първа глава** са представени *теоретичните основи на изследването*. Акцента е върху приложението на дигиталните технологии в обучението по изобразително изкуство, като са анализирани действащите учебни програми, *Основен принос на докторанта е представянето на възможностите за интеграционни връзки и начините за включване на дигитални средства при реализиране на учебното съдържание*.

Във **втора глава** е представена *методологията на експерименталното изследване*. Представена е диагностична методика като са ясно очертани всички негови компоненти: цел, задачи, работна хипотеза, предмет и обект. Описани са организацията на експеримента, съставът на експерименталната и контролната група, етапите на изследователския процес и използваният диагностичен инструментариум.

В **трета глава** е представено *емпиричното изследване в три етапа – констатиращ, формиращ и контролен*. Докторантът представя разработен и апробиран модел от уроци, основан на интегрирането на дигитални технологии в обучението по изобразително изкуство. Този модел е един от приносите в дисертационния труд, като се доказва неговата ефективност за развитие на изобразително-творческите способности на учениците чрез представените в него експериментални резултати. В тази глава е представен и сравнителен анализ на резултатите.

Заклучението и изводите от проведеното изследване са прецизно и точно формулирани.

Изброените **приноси**, както и изчерпателното емпирично изследване показват, че Петьо Дамянов Стефанов е добър изследовател и със своя труд допринася за обогатяване и разширяване на образователния процес в обучението по професионална подготовка и подобряване на педагогическата практика.

Към дисертацията са приложени общо **3 публикации по темата** на дисертационния труд. Те са напълно достатъчни и реално представят резултатите от труда на докторанта.

Авторефератът по дисертационния труд е структуриран по изискванията за такъв вид разработка, съответства на дисертационния текст и го представя систематизирано.

III. Критични бележки и препоръки

В последващи разработки докторанта трябва по прецизно да представя термините, които използва. Например в точка 1.6. се разглежда формирането на дигитални компетентности. Не става ясно и би било добре да се уточни дали се използва Рамката за дигитална компетентност на Европейския съюз (DigComp), или се дефинират специфични художествено-дигитални умения, тъй като това е ключово за измеримостта на резултатите в Трета глава.

IV. Въпроси

Какви са основните предизвикателства при реализирането на интеграционните връзки между „Изобразително изкуство“ и „Информационни технологии“ в V–VI клас?

Има ли опасност технологичното усвояване на софтуера да доминира над чисто творческия процес и естетическото възпитание?

Заключение: В заключение считам, че представения дисертационен труд отговаря на изискванията на изискванията за присъждане на образователна и научна степен „доктор“. Изразявам своето положително становище и предлагам на Петьо Дамянов Стефанов да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., област на висше образование: 1. Педагогически науки.

Дата: 06.02.2026 г.

Член на журито:
11

(проф. д.н. Нели Димитрова)